

FIZESSEN ELŐ MOST!

1 hónap	25 lej
3 hónap	70 lej
6 hónap	140 lej
12 hónap	280 lej

krónika

ORSZÁGOS MAGYAR KÖZÉLETI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.
FelelősKiadó: Prima Press Kft.
 (535600 Székelyudvarhely, Szentimre u. 17.,
 tel.: 0266-218361)
 ISSN: 1454-7821

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

Vezetőszerkesztő:
 RostásSzabolcs

Ügyvezető: Szöke László

Lapszerkesztők:
 BaloghLevente, PávaAdorján

Rovatvezető:
 BálintEszter (erdélyitudósítások,
 gazdaság)

Rovatszerkesztők:
 BaloghLevente (politika),
 KissJudit (kultúra, élet mód),
 Vásárhelyi-NyemecRéka (sport),
 Bede Laura (színes világ),
 GráfBotond (szolgáltatás, műsor)

Tudósítók:
 BíróBlanka
 (Sepsiszentgyörgy-0726-720387),
 SzucherErvin
 (Marosvásárhely-0726-720403),
 Vásárhelyi-NyemecRéka
 (Nagyvárad-0726-720292)

Olvasószerkesztő: JakabMárta

Képszerkesztő: BiróLászló

Marketingmenedzser:
 Szatmári Bence (0726-720280)

Lapterv: Elekes Zsolt, Szabó Zsolt

Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Terjesztés:
 0264-455959
 0266-218361 (Hargita megye)
 0265-260170 (Maros megye)

Akrónikabármelyrészének másolásával
 és alapterjesztésével kapcsolatos min-
 denjogfenntartva.
 Tilos a lap elektronikus tárolása, feldol-
 gozására és terjesztésére a kiadói írásos
 hozzájárulás nélkül.
 Alapbőrlétesítésekét a társaságunk
 a Krónikára való hivatkozással lehet.

400027-Kolozsvár,
 Regele Ferdinand (volt Wesselyi) utca 37. szám

Telefon: 0264-455959
 Fax: 0264-455969
 E-mail: kronika@kronika.ro

Honlap: www.kronika.ro

A tárcavezető szerint tanítók is taníthatják a román nyelvet az elemi magyar osztályaiban

Árnyalja rendeletét a tanügyminiszter

Tanítók is taníthatják a román nyelvet, de ez nem lesz az ő kizárólagos feladatuk – jelentette ki a magyar pedagógusok és szülők felháborodását kiváltó kormányrendeletéről tegnap Valentin Popa oktatási miniszter, aki a Székelyföldön nyitotta meg az új tanévet. Miközben az erdélyi magyar tanintézetekben, a vegyes iskolák magyar tagozatain japánsztrájkjal indult az új iskolai év, Kelemen Hunor elnök lapunknak elmondta, első lépésként a vitatott jogszabály módosítását és a miniszteri körlevél visszavonását fogja kérni az RMDSZ a román kormánytól.

FOTÓ: GECSE NOÉMI

A csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskolában nyitotta meg a tanévet Valentin Popa oktatási miniszter

A kisebbségi elemi iskolákban továbbra is taníthatják tanítók a román nyelvet, de a románnyelv-órák megtartása a tíz nappal ezelőtti törvénymódosítás után nem lesz már az ő kizárólagos feladatuk – nyilatkozta Valentin Popa oktatási miniszter tegnap, miután a csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskolában megnyitotta a tanévet. A tárcavezető – aki tegnap reggel ellátogatott a csíkszeredai Octavian Goga Főgimnázium ünnepségére is – kijelentette: az intézkedés nem érinti a tanítói normát. A kisebbségi iskolákban a románnyelv-órák megtartását eddig is a norma fölötti óradíjjal fizették, és most csupán anynyi változik, hogy kivonták ezeket az órákat a tanítók feladatai közül, és a munkáltatóknak meg kell próbálniuk szakképzett román tanárokat keresni az órák megtartására.

„Nincsenek kizárva a tanítók”

„Nincsenek kizárva a tanítók, csak a prioritáslista, amely alapján ezeket az órákat kiosztják, megváltozott” – magyarázta. A miniszter hozzátette: ugyanez történt korábban az elemi oktatásban, amikor a testnevelés-órákat, a vallás- és az idegennyelv-órákat szaktanároknak bízták. Megjegyezte, a módosítások bevezetésekor akkor sem volt meg a szükséges számú szaktanár, de idővel sikerült a tanárokat is biztosítani. Valentin Popa azzal indokolta a törvénymódosítást, hogy – mint fogalmazott – számtalan nagykövet, oktatási miniszter, mi több, még Navracscics Tibor oktatási és felelős európai biztos is megkereste: tegyen valamit azért, hogy a kisebbségek nyelvein oktató iskolák diákjai is tanulhassák meg jól a román nyelvet. Hozzátette, korábban a Hargita megyei önkormányzat elnöke a romániai Országos Diszkriminációellenes Tanácsnál (CNCD) panaszolta be a minisztériumot ami-

att, hogy nem biztosítja a román nyelv megtanulásának a lehetőségét. A tárcavezető szerint a törvénymódosító kormányrendelet ugyan érvénybe lépett, a parlament elé került, és ott a képviselők módosíthatják ezt. Azt is hozzátette, hogy a román nyelv oktatásának a javítását a tantervek és a tankönyvek javításával is megpróbálják elérni. Valentin Popa Csíkszentdomokoson magyar tolmácsolással mondta el tanévnitő beszédét. Ebben bejelentette, felzárkóztató program indul a falusi iskolák számára, hogy ezek hasonló színvonalú oktatást biztosíthassanak, mint a városi tanintézetek.

Egyébként számos magyar, német és szerb iskolában kezdődött az oktatók japánsztrájkjával a tanév. Az oktatók és a szülők egy része fehér szalagot kötött a karjára az ellen tiltakozva, hogy a kormány mindenféle szakmai egyeztetés nélkül tíz nappal a tanévkezdés előtt rendelettel módosította a tanügyi törvényt, mely immár a tanítók helyett román nyelv és irodalom szakos szaktanároknak bízta az kisebbségi elemi iskolák románnyelv-oktatását. A csíkszentdomokosi oktatási intézmény sporttermében Popa azt is mondta, értékeli a Hargita megyei iskolák eredményeit, és támogatásáról biztosította az intézményeket.

Korodi Attila parlamenti képviselő beszédében kitért a japánsztrájkot kiváltó kormányrendeletre. Elmondta, a megszorítás a legkisebbeket érinti, azokat a gyerekeket, akik még csak írni és olvasni tanulnak. „Nem volt jó döntés, hiszen azokat az egyetemet végzett tanítókat, akiket pontosan arra képeztek ki, hogy a legkisebbeknek megtanítsák a román nyelvet, kivették a rendszerből, és átadták ezt a feladatot a szaktanároknak. A probléma az, utóbbiaknak sohasem tanították az egyetemen, hogyan kell kisgyerekeket tanítani” – nehezményezte a politikus.

Törvénymódosításban bízik az RMDSZ

Egyébként az RMDSZ hetekig hallgatott, és azon túl, hogy elnökén és oktatásügyi államtitkárán keresztül jobb belátásra próbálta bírni a tanügyminisztert, érdeemben nem lépett a román nyelv magyar elemi osztályokban történő oktatására vonatkozó kormányrendelet ellen. Kérdésünkre, hogy Valentin Popa konok elutasító magatartását követően az alakulat miként próbálja megakadályozni a román nyelv és irodalom oktatását szabályozó rendelet alkalmazását, Kelemen Hunor szövetségi elnök tegnap a Krónikának elmondta, első lépésként a jogszabály módosítását és a miniszteri körlevél visszavonását fogja kérni a Dăncilă-kabinetől. „Nem tudom, hogy ezt hajlandók-e majd megtenni, vagy sem, de a parlamentben a cikkely eltörlését fogjuk kérni – még hozzá sürgősségi eljárást kérve. A miniszter annyit ígért, hogy ezt nem próbálja majd akadályoztatni. Reméljük, állja a szavát” – válaszolta Kelemen. Az RMDSZ vezetője bizakodó: mint mondta, reméli, hogy már a jövő héten a parlament oktatási bizottsága elé kerül a magyar politikusok kezdeményezése. Ha minden olajozottan működik, akkor is legalább másfél hónapra lenne szükség ahhoz, hogy a törvény módosításával „semlegesítsék” a kormányrendeletet. Arra is kíváncsiak lettünk volna, hogy a parlamenti ciklus megkezdése előtt az RMDSZ folytatott-e megbeszélést a magyar gyerekeket és alsó tagozatos pedagógusait diszkrimináló rendelkezésről Liviu Dragneával, de kiderült, hogy a kérdés csak az e héten esedékes találkozó alkalmával kerülhet napirendre. A román nyelv alsó tagozaton való oktatását módosító jogszabály abban a miniszteri rendeletben szerepel, amelyben a tanügyi tárca a II. Rákóczi Fe-

renc Római Katolikus Gimnázium alapításáról rendelkezett. Közben a kisebbségi oktatásért felelős államtitkárság tegnap délután közölte állásfoglalását a rendelettel kapcsolatban. „Minden további nélkül támogatjuk azt a törvénytervezetet, amellyel módosítanak vagy törölnék az oktatási törvény erre vonatkozó cikkelyét. A rendelettel kapcsolatosan több ízben egyeztetünk a tanügyminiszterrel, szakmai érveket hoztunk fel, amelyben megindokoltuk, hogy a románórák tanítására vonatkozó cikkely jelenlegi formájában elfogadhatatlan” – olvasható a közleményben. Mint írják, semmilyen konzultáció nem előzte meg ezt a döntést, „kész tények elé állítottak minket”.

Bokor Tibor: sürgősen vonják vissza a rendeletet

Tárgyalni kell a kormánypártok vezetőivel, nyomtatékosítva, hogy amennyiben sürgősen nem vonják vissza a magyar elemi osztályokban a román nyelv tanítására vonatkozó rendeletet, az RMDSZ „értelmetlennek látja a további együttműködést” – fejtették ki tegnap sajtótájékoztatón kézdivásárhelyi RMDSZ-politikusok. Bokor Tibor, város polgármestere és Fejér László Ödön szenátor az iskolakezdés napjára időzítették a sajtótájékoztatójukat, hogy felemeljék szavukat a szerintük „aberráns” kormányrendelet ellen. Bokor rámutatott, azt vagy újabb rendelettel kell visszavonni, vagy a parlamentnek kell visszautasítania gyorsított eljárással. A polgármester szerint fel kell venni a kapcsolatot a többi kisebbségi képviselővel, az Országos Diszkriminációellenes Tanácshoz, valamint a Nép Ügyvédjéhez kell fordulni. Fejér kifejtette, megértette a feladatot, megkapta a magyar tanítók felhívását, amelyben szépen összefoglalják kéréseiket. Szerinte nem buta módszerekkel kellene próbálkozni a kormánynak, hanem jövőképet kellene alkotni, egységes vízióra van szükség az egész országban, és ezen belül az oktatásban is. Hangsúlyozta, az RMDSZ mindent megtesz azért, hogy a rendeletet mihamarabb visszavonják.

Egyébként az oktatási minisztérium adataira hivatkozva a Mediafax hírügynökség közölte, hogy mintegy 500 ezer gyerekkel kevesebben kezdtek el tegnap a 2018–2019-es tanévet Romániában, mint tíz évvel ezelőtt. A 2009–2010-es tanévben mintegy 3,4 millió gyereknek csengettek be tanévkezdéskor, majd ez a szám évről évre csökkent, hétfőn reggel mintegy 2,9 millió diák kezdte el az óvodát, iskolát. A csökkenő diáklétszám háttérben nem az iskolaelhagyás áll, az Országos Statisztikai Intézet (INS) adatai szerint ez tíz éve 1,8 százalékos körül mozog, ami szintén gond, hiszen csökkennie kellene: uniós szinten Romániában nagyon gyakori az iskolakerülés. Daniela Vișoianu, a Koalíció az oktatásért szervezet elnöke szerint a romániai iskolások számának csökkenése azzal magyarázható, hogy az elmúlt években több millió fiatal román állampolgár hagyta el az országot, és vállalt külföldön munkát.

BÍRÓ BLANKA,
 ISZLAI KATALIN, SZUCHER ERVIN